

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 43 0 Ps 126648 18 Rev
Sarajevo, 12.05.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Tife Potogije, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Fatime Imamović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „HETA” d.o.o. Sarajevo, ul. Hamdije Čemerlića broj 2, koju zastupa punomoćnik Vesna Stevanović advokat iz Bijeljine, protiv tuženog „SETTING” d.o.o. Žepče, ul. Bistrica bb, kojeg zastupa punomoćnik Stjepan Nikolić, advokat iz Zenice, radi isplate duga, vsp. 219.884,60 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 43 0 Ps 126648 17 Pž, od 25.10.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.05.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Ps 126648 15 Ps od 14.06.2017. godine, tuženi je obavezan da tužitelju isplati iznos od 219.884,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana 13.08.2014.godine, pa do isplate, kao i da nadoknadi iznos od 5.371,78KM na ime troškova parničnog postupka, sve u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj: 43 0 Ps 126648 17 Pž, od 25.10.2017. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužena pobija drugostepenu presudu iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, obje nižestepene presude preinače i odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan, uz naknadu troškova postupka.

Tužitelj je podnio odgovor na reviziju u kojoj je predložio da se revizija odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora u iznosu od 992,80 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP-a), revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

---

¹ Službene novine F BiH, br. 53/03, 73/05 i 19/06;

U odnosu na prigovore pogrešne primjene materijalnog prava sud je imao u vidu činjenice koje su utvrđene u toku postupka:

- Dana 03.11.2008. godine zaključen je ugovor o finansijskom lizingu br. .. između davatelja lizinga „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo i korisnika lizing „Seting“ d.o.o. Žepče kojim se davatelj lizinga obavezao na temelju specifikacije predmeta leasinga i ugovora o isporuci zaključenog sa isporučiteljem („Dom invest“ d.o.o.) pribaviti opremu- umjetnu travu Soccer pro 100,60 mm sa svim punilima, čime će postati njen vlasnik, a zatim ispunjenjem obaveza davatelj lizinga će prenijeti vlasništvo na korisniku lizinga. Ugovorena cijena opreme je 329.811,61 KM, korisnik lizinga se obavezao na plaćanje u 60 mjesečnih rata po 4.122,64 KM, te kao sredstva osiguranja ugovora, između ostalih, tuženi „Seating“ d.o.o. je izdao 5 bjancu mjenica kao sudužnik;
- Istog dana 03.11.2008. godine zaključen je ugovor o solidarnom dužništvu između vjerovnika „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo i solidarnog dužnika „Seting“ d.o.o. Žepče na iznos od 329.811,61 KM kojim ugovorom je solidarni dužnik saglasan da svom svojom pokretnom i nepokretnom imovinom odgovora za cjelokupnu obavezu korisnika lizinga u skladu sa ugovorom o finansijskom lizingu ..;
- Istog dana 03.11.2008. godine Hypo Alpe Adria je zaključila pojedinačne ugovore o jemstvu sa : „Sloga-et“ d.o.o. Žepče, „Limoral“ d.o.o. Žepče i „N.Č.“ d.o.o. Žepče, kao jemaca sa mjeničnim očitanjem na po pet mjenica;
- Dana 03.11.2008. godine zaključen je ugovor o cesiji između ustupitelja (cedenta) „Sporting“ d.o.o. Žepče i dužnika (cezusa) „Dom-Invest“ d.o.o. Žepče i preuzimatelja (cesionar) „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo kojim je cedent svoje potraživanje koje ima prema cezusu od 56.067,97 KM ustupio cesionaru, umjesto ispunjenja obaveze po osnovu odredbe ugovora o finansijskom lizingu (član 1. tačka 1. tačka 1.);
- Dana 06.11.2008. godine zaključen je ugovor o isporuci između „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo kao davatelja lizinga, „Sporting d.o.o. kao korisnika lizinga i „Dom Invenst“ d.o.o. kao isporučitelja, prema kojem se davatelj lizinga obavezao isplatiti isporučitelju kupoprodajnu cijenu od 329.811,61 KM;
- Dana 06.11.2008. godine korisnik lizinga i davatelj lizinga, te isporučitelj („Dom-Invest“d.o.o.) potpisali su zapisnik o primopredaji prema kojem je na osnovu ugovora o isporuci broj .., davatelj lizinga uručio opremu – umjetna trava sa svim punilima, korisniku lizinga, čime je korisnik lizinga preuzeo od isporučitelja predmetnu opremu,
- Dana 11.11.2008 god. „Seting“ d.o.o. Žepče je izdao mjenično očitovanje u cilju naplate svih potraživanja nastalih po ugovoru o finansijskom lizingu od 03.11.2008 god.
- Pred Općinskim sudom u Žepču broj 44 0 V 019918 14 V dana 17.07.2014. godine izvršen je protest mjenice serijski broj .. transanta „Seting“d.o.o Žepče na zahtjev „Heta“ d.o.o. Sarajevo kao protestnog organa, na iznos od 219.884,60 KM;
- Rješenjem o izmjenama podataka Općinskog suda u Sarajevo 056-0-Rev-14-001892 od 04.07.2014. godine u sudski registar je izvršeno upis firme „Heta“ d.o.o. Sarajevo, a brisan je iz sudskog registra „Hype-Aple-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo, čime je izvršeno promjena tvrtke društva;

Tužitelj je premetni postupak pokrenuo prijedlogom za izvršenje na osnovu mjenice kao vjerodostojne isprave, na osnovu kojeg je sud donio Rješenjem o izvršenju broj 44 0 Ip 020286 14 Ip od 19.05.2015. godine, kojim je naloženo izvršeniku „Seting“ d.o.o. da isplati tražitelju izvršenja „Heta“ d.o.o. iznos od 219.884,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev 31.04.2014. godine pa do isplate i nadoknadi troškove izvršenog postupka u iznosu od 2.198,94 KM. Po prigovoru izvršenika postupak je nastavljen u parničnom postupku u kojem je tužitelj uredio tužbu na zahtjev za isplatu glavnog duga sa zateznim kamata i naknadu troškova parničnog postupka. Osnov tužbenog zahtjeva jest mjenično potraživanje na osnovu vlastite mjenice broj .. na iznos od 219.884,60 KM sa dospjećem 31.04.2014 god..

Tuženi je osporio tužbeni zahtjev ističući prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužitelja, jer tuženi nije njemu izdao mjenicu već „Hypo-Alpe-Adria-Leasingu“ d.o.o. Sarajevo, te je prigovorio zastari potraživanja, kao i neispunjenju obavezu iz osnovnog posla, tvrdnjom da „Sporting“-u d.o.o. nikada nije isporučena umjetna trava.

Pravosnažnom presudom udovoljeno je tužbenom zahtjevu, a svi prigovori tuženog su odbijeni.

Revident u svojoj reviziji ukazuje na razlog pogrešne primjene materijalnog prava u odluci o prigovoru nedostatka aktivne legitimacije i neispunjenja obaveze iz osnovnog posla.

Iz činjenica koje su nesporne među stankama, tuženi je kao sudužnik-jemac- platac davatelju finansijskog lizinga „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo predao kao sredstvo osiguranja 5 bjanco mjenica, među kojim je bila i mjenica br. .. potpisana od tuženog kao trasanta i trasata, te je primatelju predato i mjenično očitovanje sa ovlaštenjem da se ista ispuni upisivanjem, između ostalog i ukupnog iznosa mjenične svote i ostalih elemenata, u cilju naplate na novčanim sredstvima ili ostaloj pokretnoj ili nepokretnoj imovini izdavaoca. U takvoj situaciji kada se stavljanjem pečata u desnom donjem dijelu mjenice na mjestu trasanta i u lijevom gornjem dijelu mjenice, te davaljem mjenične izjave kao potvrde od strane zakonskog zastupnika pravnog lica, tužena je prihvatila obavezu i kao akceptant čime je postala glavni mjenični dužnik, pa se popunjavanjem ostalih sadržaja takve mjenice od strane remitenta (lice kojem je izdana mjenica), radi o naplati potraživanja po vlastitoj mjenici koja je sačinjena na obrazcu trasirane mjenice, u skladu sa čl. 106 Zakona o mjenici².

Pitanje nedostatka aktivne legitimacije na kojem tuženi neosnovano insistira i u reviziji, u osnovi je prigovor da tužitelj nema ovlaštenje za naplatu potraživanja na osnovu mjenice iz čl. 256 st.1 ZOO-a.

Međutim, iz rješenja Općinskog suda u Sarajevo 056-0-Rev-14-001892 od 04.07.2014. godine tužitelj je pravni sljednik „Hype-Alpe-Adria-Leasing“ d.o.o. Sarajevo, pa je kao takav aktivno legitimiran tza mjeničnu tužbu, odnosno ima ovlaštenje za mjenično potraživanje zasnovano na mjenici koju je njegov pravni prednik primio kao sredstvo osiguranja od tuženog, što tuženi ni ne spori.

---

² Službene Novine F BiH broj 32/00 i 28/03

Nisu osnovani ni prigovori neispunjenja osnovnog posla, tj. ugovora o finansijskom lizingu, da umjetna trava nije nikada isporučena korisniku lizinga društvu „Sporting“ d.o.o. Žepče, jer takvi prigovori se ne mogu isticati u mjeničnom sporu.

Naime, kada se izda bjanko mjenica od strane treće osobe koja nije ugovorna strana iz osnovnog posla, kao što je u konkretnom slučaju bio ugovor o finansijskom lizingu, ta mjenica je sredstva obezbjeđenja drugog pravnog posla i u njoj, do popunjavanja, nedostaju svi bitni elementi mjenice, koji se naknadno popunjavaju po sporazumu izdavaoca i primaoca takve mjenice.

Ali i kod takve mjenice moraju postojati dva elementa: potpis od strane mjeničnog obveznika i ovlaštenje za mjeničnog povjerioca. Popunjavanjem i protestiranjem takve mjenice mijenja se pravni osnov dugovanja, pa se umjesto građanskopravnog sada u centar stavlja mjenično pravni odnos u kojem je izdavalac mjenice mjenični dužnik.

U konkretnom slučaju ako je i zaključen ugovor o finansijskom lizingu, taj odnos nije predmetom ovog postupka, na čemu tužena insistira u toku cijelog postupka, a to ponavlja i u reviziji.

Dakle, u konkretnom slučaju radi se o mjeničnom sporu, zasnovanom na zahtjevu za isplatu po mjenici kao apstraktnom pravnom poslu, koji je samostalan pravni odnos, a ne postupak isplate duga po ugovoru o finansijskom lizingu kao građanskopravnom sporu.

U mjeničnom sporu, koji predstavlja zahtjev za ispunjenje obaveze imaoca hartije od vrijednosti, izdavalac može isticati samo prigovore iz čl. 256 ZOO-a, ali ne i prigovor neispunjenja osnovnog posla.

Iz svega navedenog proizilazi, da revizija tužene u pogledu prigovora pogrešne primjene materijalnog prava u pobijanoj odluci drugostepenog suda nije osnovana, zbog čega je revizijski sud istu odbio primjenom člana 248. ZPP-a.

U smislu člana 397. stav 1. ZPP-a revizijski sud nije odlučivao o troškovima revizije jer takav zahtjev nije ni postavljen, a zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju je odbijen primjenom čl. 387 st.1 ZPP-a, jer ti troškovi nisu bili potrebni za vođenje ove parnice.

Predsjednica vijeća
Tifa Potogija, s.r.